

Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

İXRAC İCMALI

İyun 2020

iqtisadiislahat.org
info@ereforms.org

AZEXPORT.AZ
Made in Azerbaijan

**“BİR DƏ Kİ, BİZ SON İLLƏR ƏRZİNDƏ GÖRÜLMÜŞ
İŞLƏR APARILMIŞ İSLAHATLAR NƏTİCƏSİNDƏ
İQTİSADI GÜCÜMÜZÜ BÖYÜK DƏRƏCƏDƏ ARTIRMIŞIQ.
BİZİM İQTİSADIYYATIMIZ SABİT,
DAYANIQLI İQTİSADIYYATDIR.”**

Prezident İlham Əliyevin
1 sayılı Gəncə Şəhər Xəstəxanasının
modul tipli infeksiyon xəstəliklər
korpusunun açılışı - 24.06.2020

“Bir də ki, biz son illər ərzində görülmüş işlər, aparılmış islahatlar nəticəsində iqtisadi gücümüzü böyük dərəcədə artırmışıq. Bizim iqtisadiyyatımız sabit, dayanıqlı iqtisadiyyatdır. Hesab edirəm ki, bu ilin sonuna qədər iqtisadi sahədə problemlər kəskinləşsə də, insanların həyat tərzinə bunun böyük təsiri olmayacaqdır. Heç bir sosial layihə ixtisar edilməyib.

Bu gün mənim Gəncəyə səfərim çərçivəsində açılan və açılacaq obyektlərin sayı onu göstərir. Heç bir sosial layihə ixtisar edilməyib, əksinə, biz 10 modul tipli xəstəxananın tikintisini təmin edirik. Biz məcburi köçkünlər üçün yeni şəhərciklər salırıq. Onlardan biri də Samux rayonundadır. Yeni məktəblər tikilir. Bu gün Gəncədə Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin xətti ilə yeni yaşayış kompleksinin tikintisi ilə tanış olmuşam. Orada da məktəb, bağça tikilir. Bütün bunlar dövlət büdcəsi hesabına təmin edilib.”

MÜNDƏRİCAT

Qeyri-neft sektoru üzrə ixraca dair məlumat	səh. 3
Qeyri-neft sektoru üzrə əsas ixracatçı subyektlərin reytingi	səh. 10
2020-ci ilin yanvar-may aylarında Azərbaycanca gələn xaricilər bank kartları vasitəsi ilə 256 milyon manatlıq əməliyyat aparmışlar	səh. 14
Azexport.az portalına 2020-ci ilin yanvar-may aylarında 273,9 milyon ABŞ dolları məbləğində ixrac sifarişi daxil olmuşdur	səh. 16
2020-ci ilin iyun ayında "Bir Pəncərə" İxrac Dəstək Mərkəzindən 23,7 milyon ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft ixracı həyata keçirilmişdir	səh. 19

1

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ İXRACA DAİR MƏLUMAT

2020-ci ilin **yanvar-may ayları** ərzində qeyri-neft sektoru üzrə **721 milyon** ABŞ dolları dəyərində mal **ixrac olunmuşdur**

2020-ci ilin **may ayında** qeyri-neft sektoru üzrə ixrac **172,6 milyon** ABŞ dolları təşkil etmişdir

2020-ci ilin yanvar-may ayları ərzində Azərbaycanın ixracı **6,9 milyard** ABŞ dolları, qeyri-neft sektoru üzrə **721 milyon** ABŞ dolları dəyərində ixrac reallaşdırılıb. Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac ötən ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **8,9 faiz** azalıb.

Bu ilin yanvar-may ayları ərzində Rusiyaya **271 milyon**, Türkiyəyə **144,3 milyon**, Gürcüstana **70,5 milyon**, İsveçrəyə **71,5 milyon** və Çinə **23,6 milyon** ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft sektoruna aid mal ixrac olunub.

2019-cu ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 2020-cu ilin ilk 5 ayı ərzində Rusiyaya qeyri-neft ixracı 3,6 faiz, İsveçrəyə 26 faiz və Çinə 40.3 faiz artıb.

2020-ci ilin yanvar-may ayları ərzində ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında isə pomidor (123.1 milyon ABŞ dolları) birinci, qızıl ((sikkə kəsilməsində istifadə olunmayan, digər emal olunmamış formalarda – 64.7 milyon ABŞ dolları) ikinci və qabığı təmizlənmiş meşə fındığı (51 milyon ABŞ dolları) üçüncü olub.

Ümumiyyətlə, 2020-ci ilin ilk 5 ayı ərzində ərzində meyvə-tərəvəz ixracı **236,5 milyon**, pambıq lifi ixracı **49,5 milyon**, alüminium və ondan hazırlanan məmulatların ixracı **31,5 milyon**, kimya sənayesi məhsullarının ixracı **344 milyon**, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatların ixracı **19,5 milyon**, pambıq ipliği ixracı **9,2 milyon**, alkoqollu və alkoqolsuz içkilərin ixracı **5,7 milyon**, şəkər ixracı **5,9 milyon** ABŞ dolları təşkil edib.

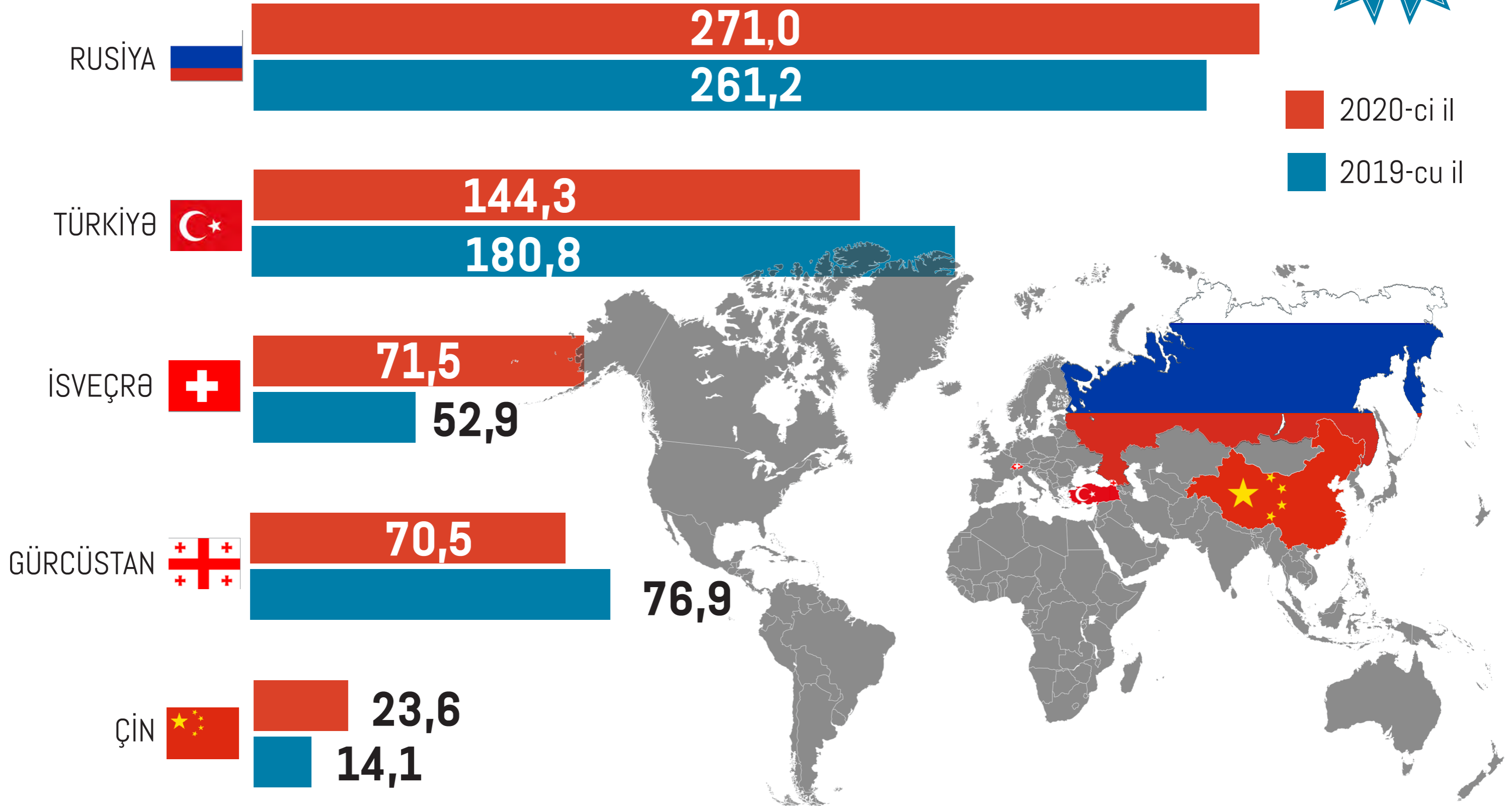
2020-ci ilin may ayında isə qeyri-neft sektoru üzrə ixrac 172.6 milyon ABŞ dolları təşkil edib ki, ötən dövrlə müqayisədə 17,8 faiz azalıb. Bu ilin may ayında qeyri neft-qaz məhsulları ən çox mal Rusiyaya (84,8 milyon ABŞ dolları), İsveçrəyə (23 milyon ABŞ dolları), Türkiyəyə (22,2 milyon ABŞ dolları), Gürcüstana (11,7 milyon ABŞ dolları) və Çinə (54 milyon ABŞ dolları) ixrac edilib.

2020-cu ilin may ayında qeyri-neft sektoru üzrə ixracda tomat (pomidor - 49,7 milyon ABŞ dolları) birinci, qızıl (sikkə kəsilməsində istifadə olunmayan, digər emal olunmamış formalarda – 21 milyon ABŞ dolları) ikinci, kartof (19,9 milyon ABŞ dolları) üçüncü yerdə qərarlaşıb.

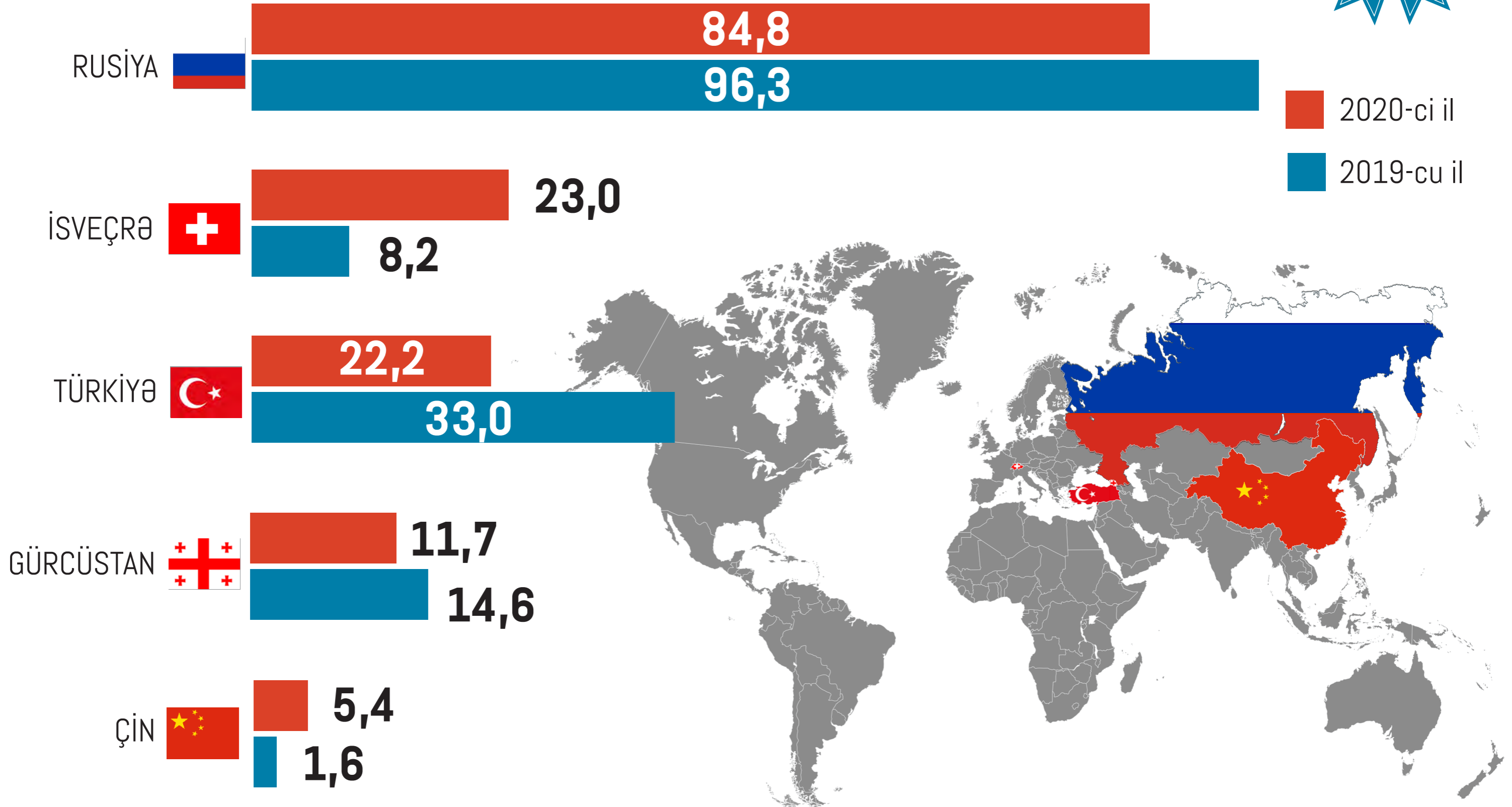

**MADE IN
AZERBAIJAN**

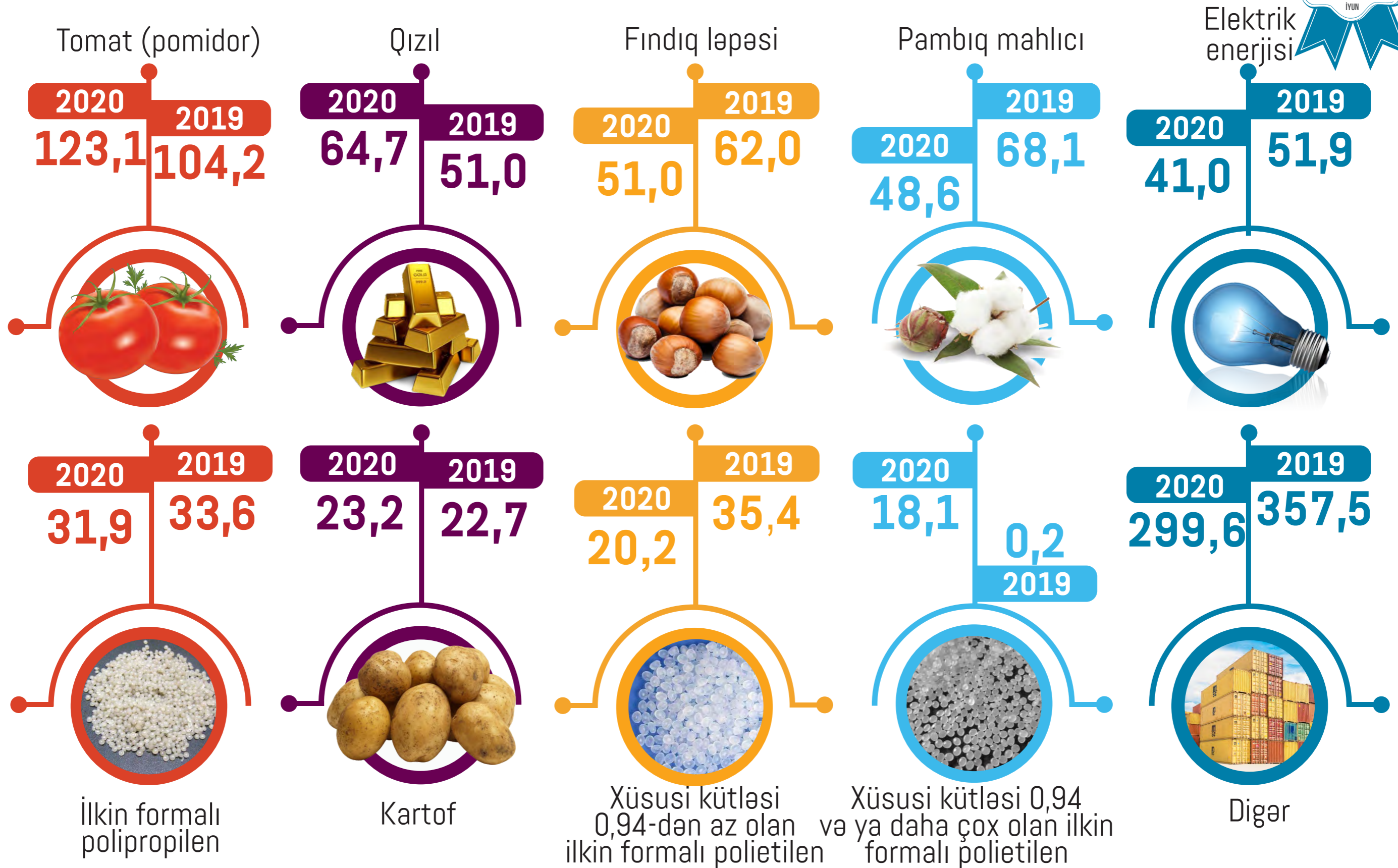
2020-Cİ İLİN yanvar-may aylarında QEYRİ-NEFT SEKTÖRÜ ÜZRƏ 5 əsas ixrac ölkəsi
(2019-cu ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

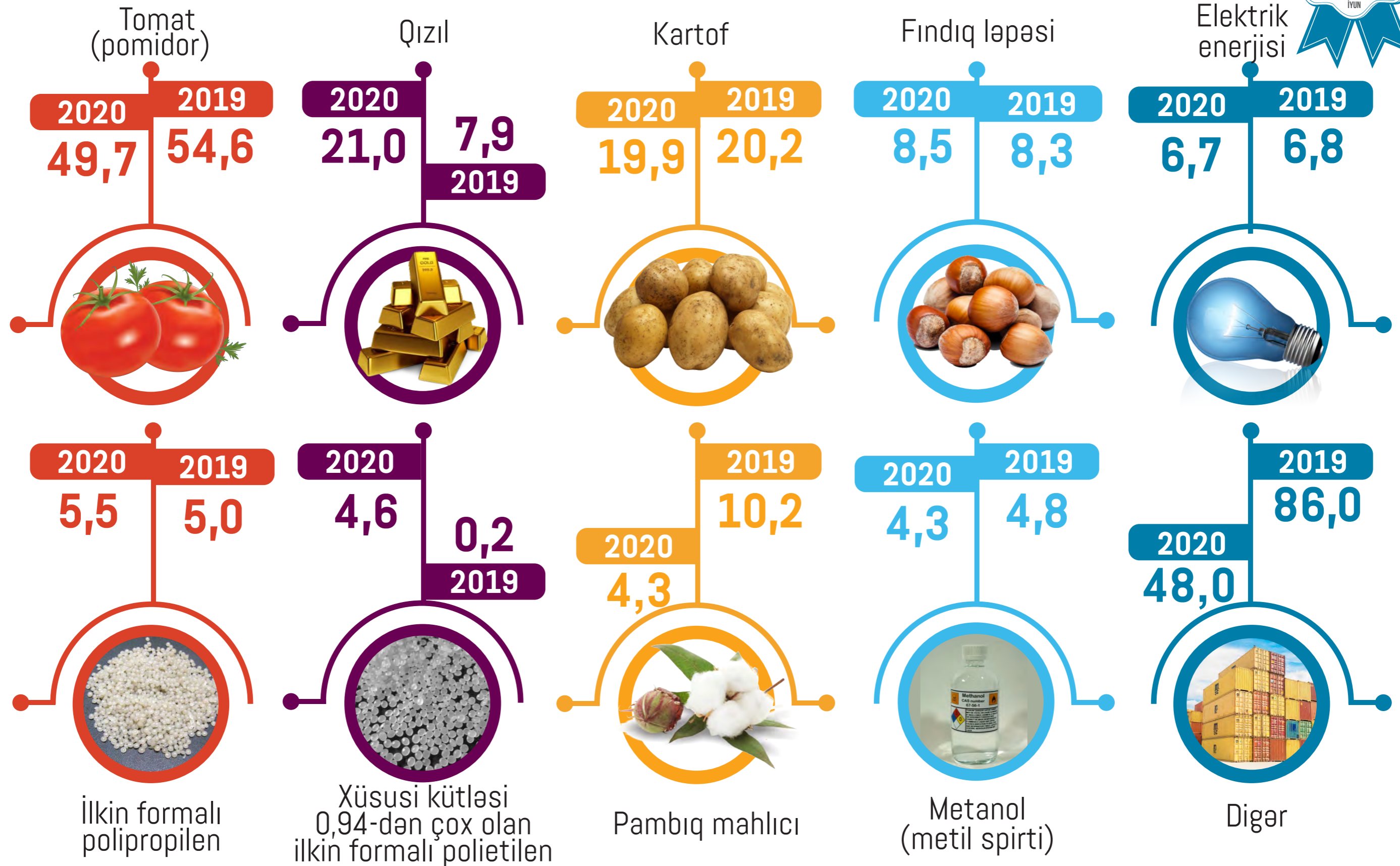
2020-Cİ İLİN may ayında QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ 5 əsas ixrac ölkəsi
(2019-cu ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2020-Cİ İLİN yanvar-may aylarında İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI
(2019-cu ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

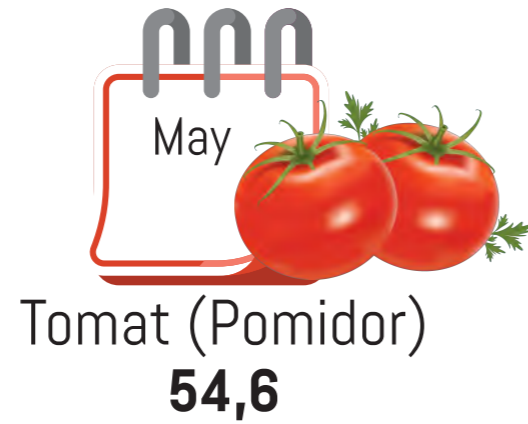
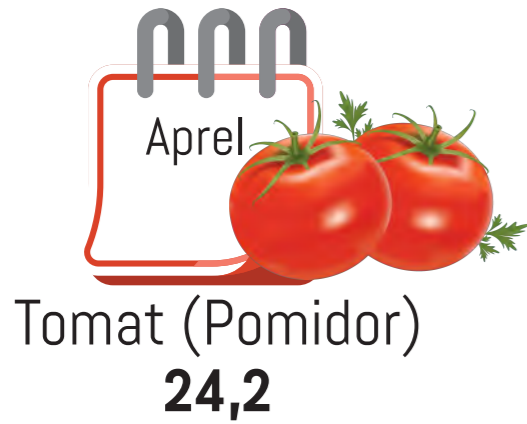
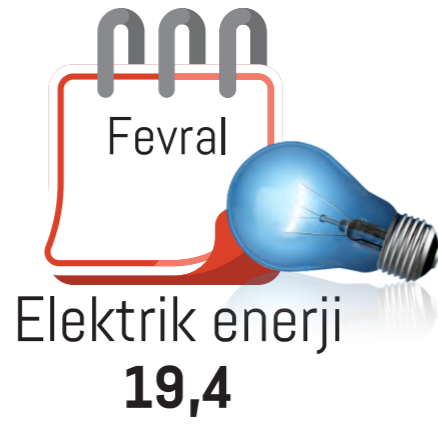
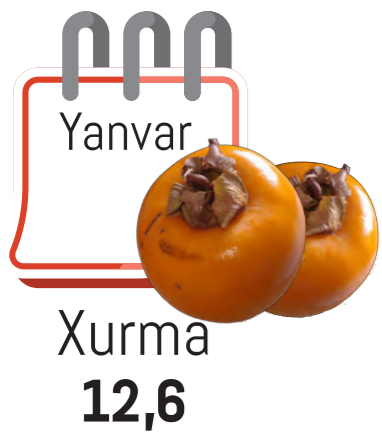
2020-Cİ İLİN may ayında İXRAC OLUNAN ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI (2019-cu ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

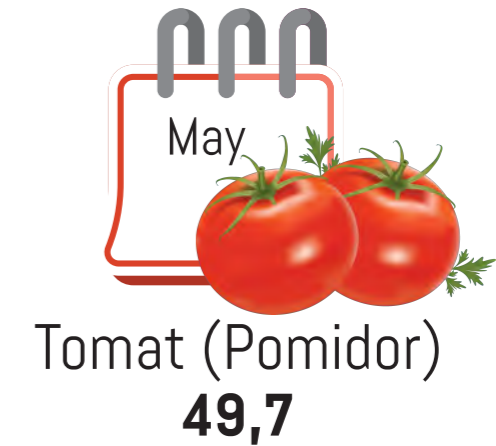
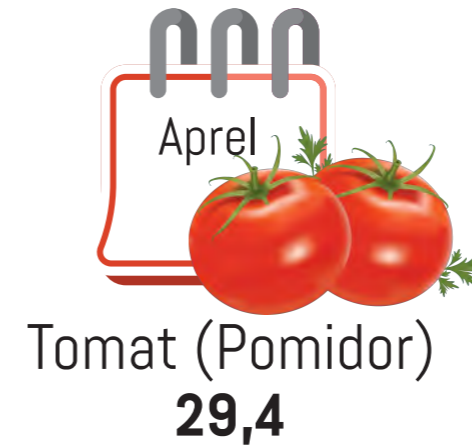
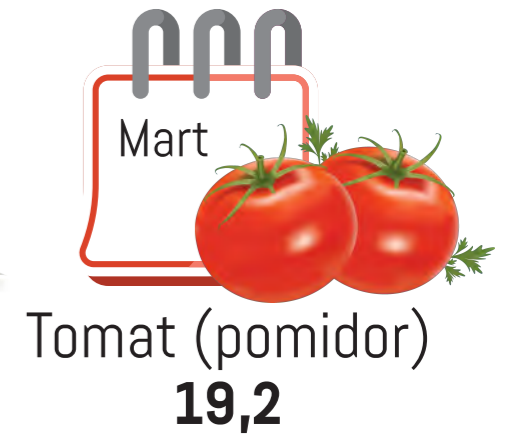
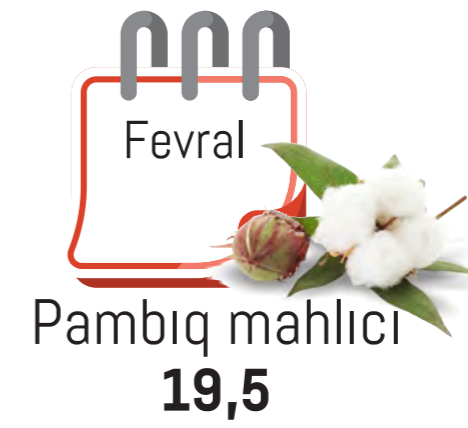
Yanvar - may aylarında ƏN ÇOX İXRAC EDİLƏN QEYRİ-NEFT SEKTORUNA AİD MALLAR (milyon ABŞ dolları ilə)

2019

2020

2

2020-Cİ İLİN YANVAR-MAY AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTINGİ

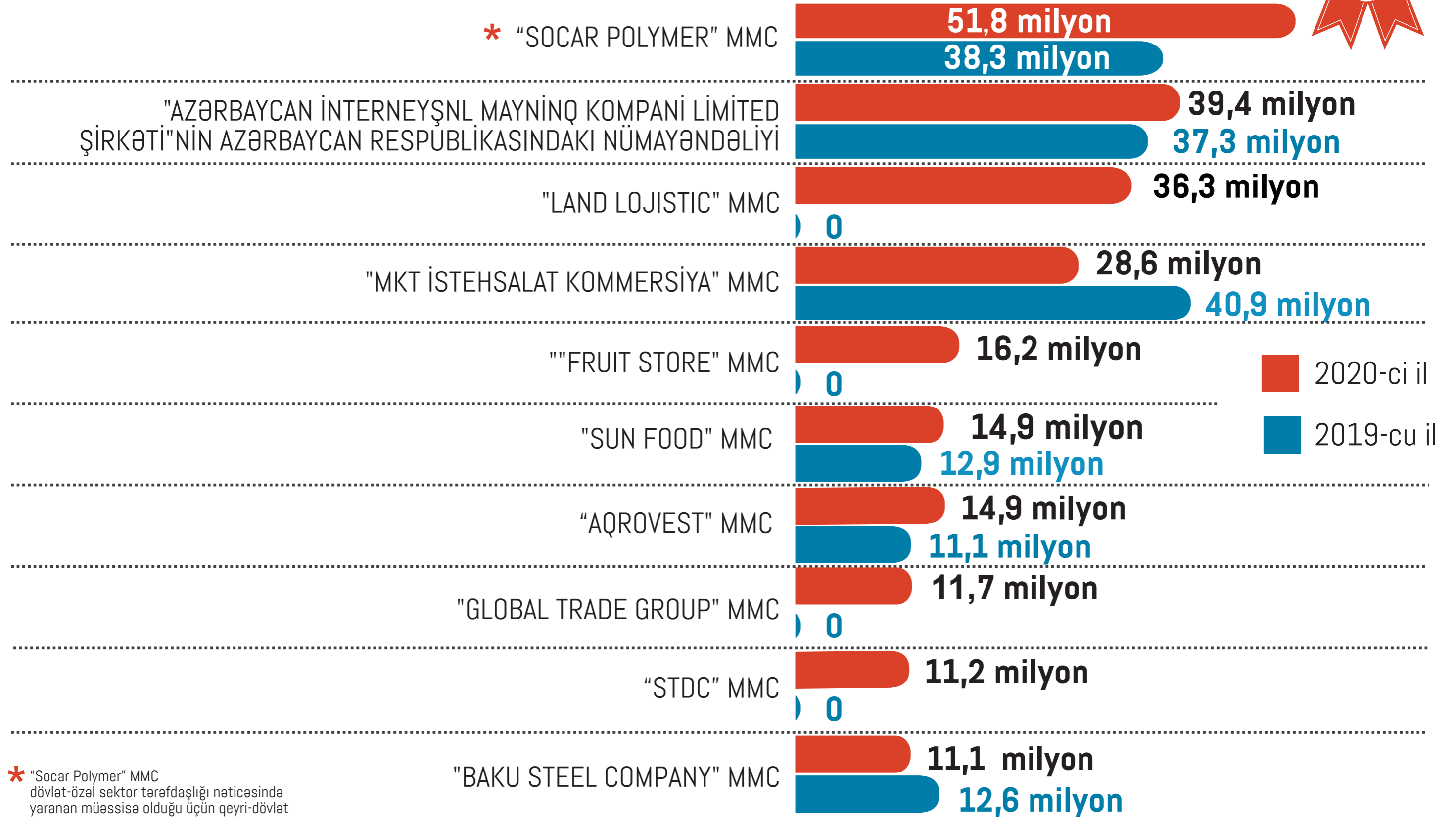
İxrac icmalı tərəfindən qeyri-neft sektoru üzrə yanvar-may ayları üzrə həyata keçirilən ixracla bağlı həm dövlət, həm də qeyri-dövlətə məxsus ixracatçı subyektlərin reytingi tərtib edilmişdir.

Bu ilin yanvar-may ayları üzrə hazırlanan qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin reytingində ilk onluqda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: "Socar Polymer" MMC, "Azərbaycan İnterneyşnl Mayning Kompani Limited Şirkəti"nin Azərbaycan Respublikasındakı nümayəndəliyi, "Land Logistic" MMC, "MKT İstehsalat Kommersiya" MMC, "Fruit Store" MMC, "Sun Food" MMC, "Aqrovest" MMC, "Global Trade Group" MMC, "STDC" MMC və "Baku Steel Company".

Qeyri-neft sektoru üzrə ixrac əməliyyatlarında iştirak edən dövlətə məxsus şirkətlərin siyahısına isə ARDNŞ-nin "Marketing və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi" başçılıq edir. Daha sonra bu siyahıda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: "Azərenerji" ATSC, "Azergold" QSC, "Azəralüminium" MMC, "Azərpambıq Aqrar Sənaye Kompleksi" MMC, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC, "Azərbaycan İstilik Elektrik Stansiyası" MMC, "Azərtütün Aqrar Sənaye Kompleksi" MMC, Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidməti və "ASK şüşə" MMC.

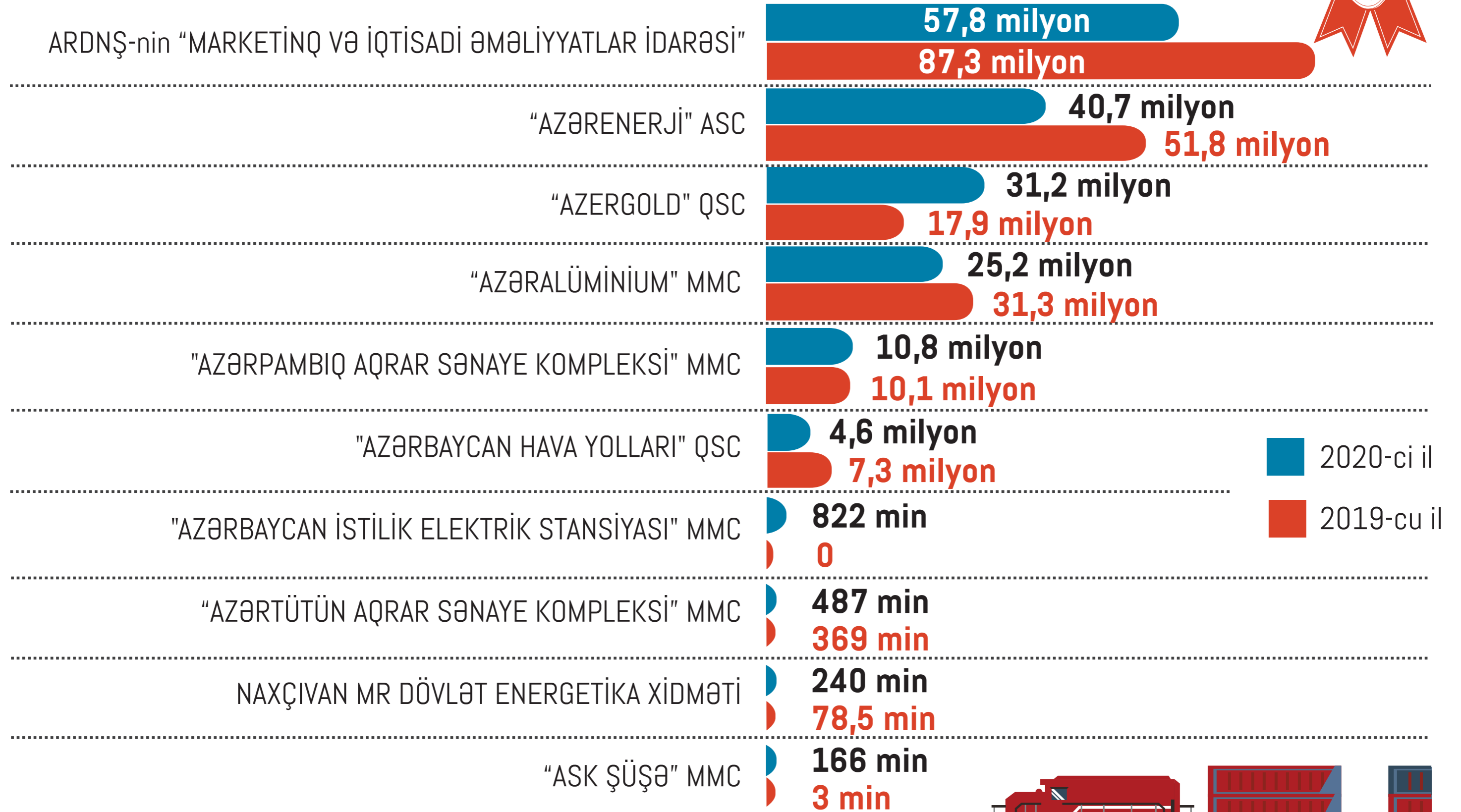

2020-Cİ İLİN yanvar-may aylarında QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin reytingi (Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

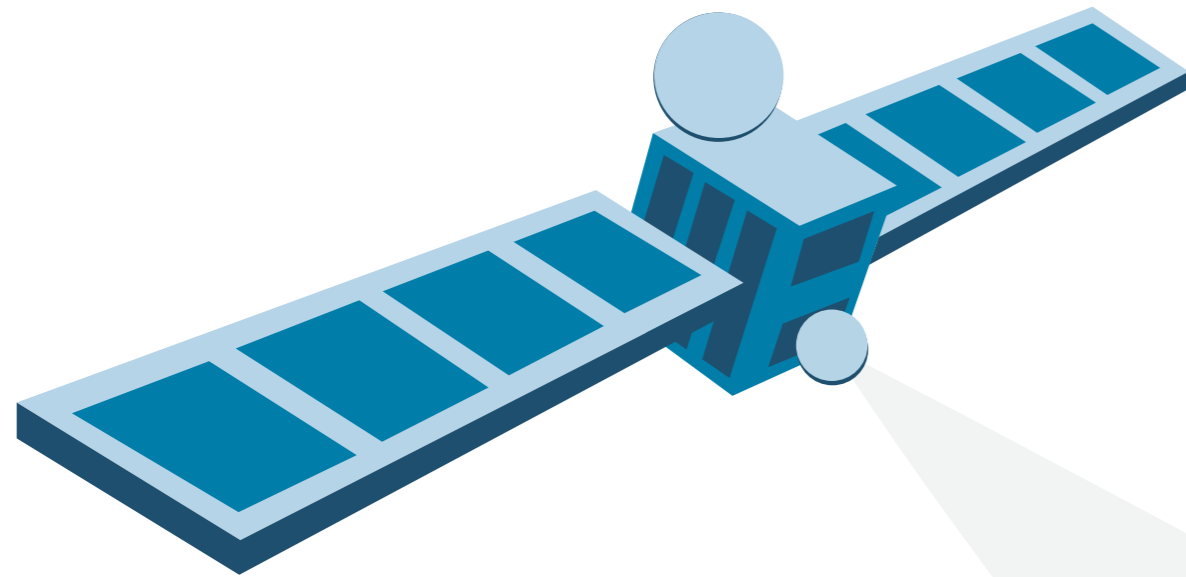

* "Socar Polymer" MMC dövlət-özl sektor tərəfdaşlığı nəticəsində yaranan müəssisə olduğu üçün qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin siyahısında təmsil olunmuşdur.

2020-Cİ İLİN yanvar-may aylarında QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ dövlətə məxsus ixracatçı subyektlərin reytingi (Ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

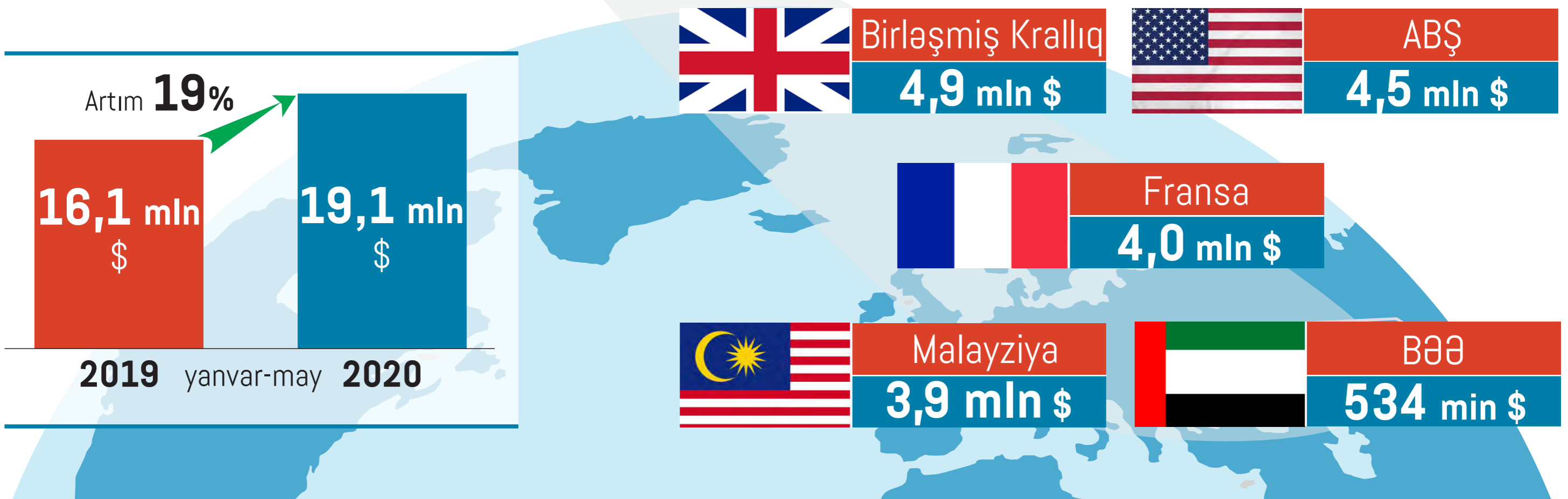
2020-Cİ İLİN yanvar-may aylarında "Azərkosmos" ASC 19,1 MİLYON ABŞ DOLLARI DƏYƏRİNDƏ XİDMƏT İXRAC ETMİŞDİR

2020-ci ilin yanvar-may aylarında "Azərkosmos" ASC tərəfindən dünyanın **26 ölkəsinə** xidmət (peyk telekommunikasiya xidmətləri və optik peyk xidmətləri) ixrac edilmişdir.

"Azərkosmos" ASC-nin xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin **90 faizini** təşkil etmişdir. 2020-ci ilin may ayında isə "Azərkosmos" ASC dünyanın **16 ölkəsinə 2,4 milyon** ABŞ dolları dəyərində xidmət ixrac etmişdir.

2020-ci ildə "Azərkosmos" ASC-nin xidmət ixrac etdiyi **5 əsas ölkə**

2020-ci ilin **yanvar-may aylarında**
xaricilər Azərbaycanda

256 milyon manatlıq əməliyyat aparmışlar
BANK KARTLARI VASİTƏSİ ilə

Koronavirus (COVID-19) pandemiyası ilə bağlı yaranmış vəziyyət digər ölkələrdə olduğu kimi, Azərbaycanın da turizm sektoruna təsirsiz ötüşməmiş, mart ayından başlayaraq bu sahədə ciddi tənəzzülə səbəb olmuşdur. Dövlət Sərhəd Xidmətinin məlumatına əsasən 2020-ci ilin yanvar-may aylarında Azərbaycana dünyanın 152 ölkəsindən 563,9 min və ya əvvəlki ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə 1,9 dəfə az əcnəbi və vətəndaşlığı olmayan şəxs gəlmişdir. Bu dövrdə ölkəmizə gələnlərin 30,2 faizi Rusiya Federasiyası, 27,3 faizi Gürcüstan, 13,2 faizi Türkiyə, 6,7 faizi İran, 2,2 faizi Hindistan, hər birindən 2,1 faiz olmaqla Səudiyyə Ərəbistanı və Ukrayna, 1,4 faizi Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri, hər birindən 1,3 faiz olmaqla Pakistan, Küveyt və Qazaxıstan, 1,1 faizi Türkmənistan, hər birindən 0,9 faiz olmaqla İraq və Böyük Britaniya, 0,8 faizi Özbəkistan, 0,7 faizi İsrail, 6,4 faizi digər ölkələrin vətəndaşları, 0,1 faizi isə vətəndaşlığı olmayan şəxslər olmuşdur.

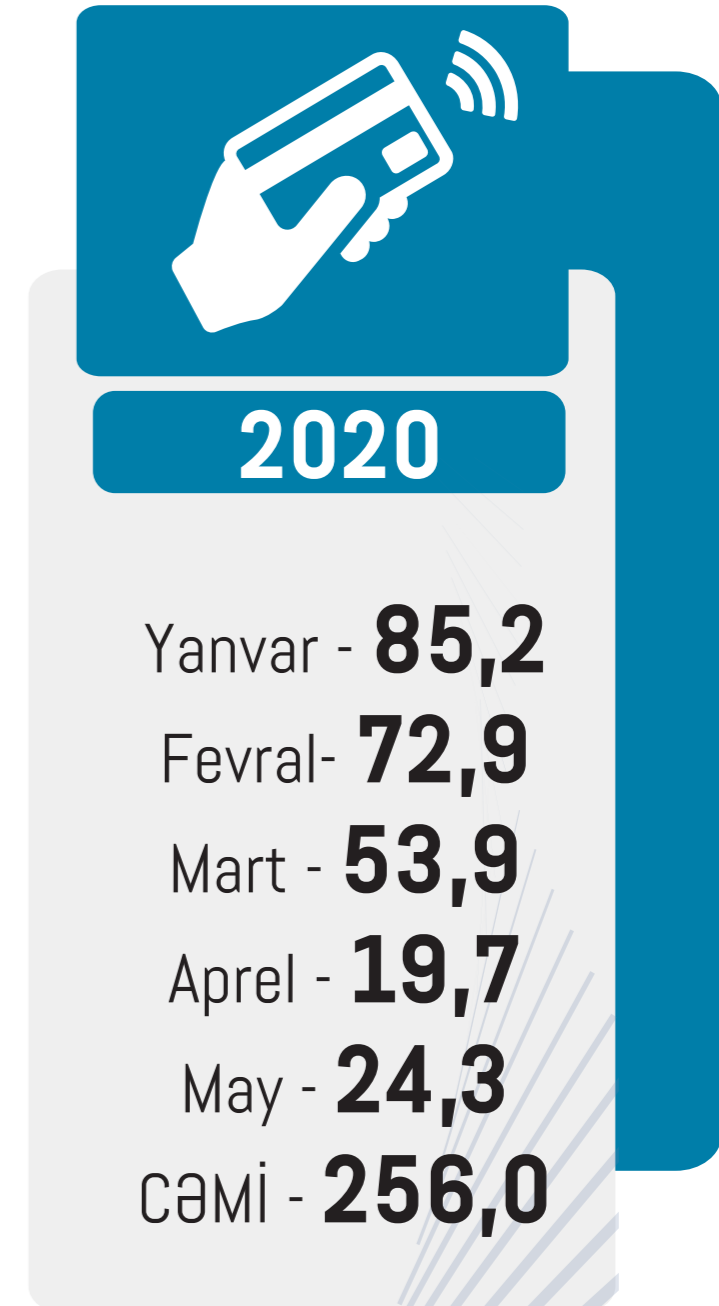
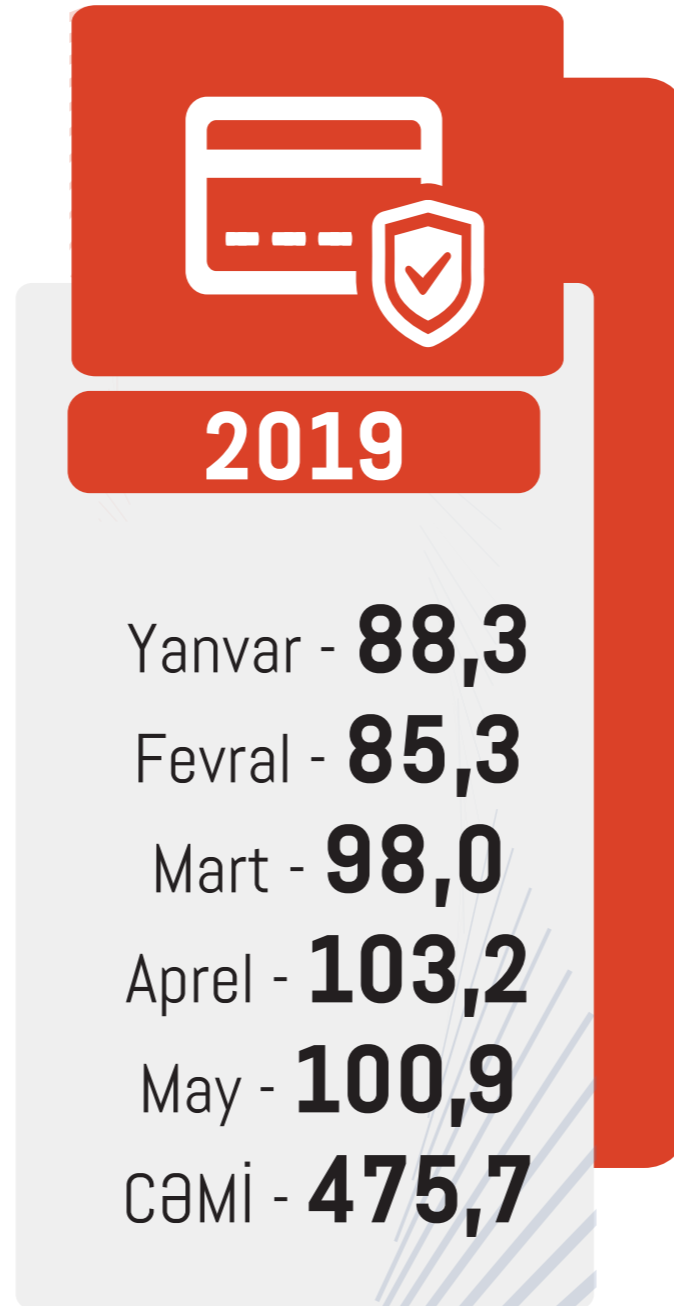
Cari ilin yanvar-may aylarında Çindən gələnlərin sayı 5,5 dəfə, Cənubi Koreyadan - 4,4 dəfə, Birləşmiş Ərəb Əmirliklərindən - 4,1 dəfə, Polşadan - 3,8 dəfə, Yaponiyadan - 3,7 dəfə, Böyük Britaniyadan - 3,5 dəfə, Kanadadan və İsraildən - 3,3 dəfə, Macarıstandan - 3,2 dəfə, ABŞ-dan və Fransadan - 3,1 dəfə, Almaniyadan və Niderlanddan - 3,0 dəfə, İtaliyadan - 2,9 dəfə, Malayziyadan və Türkmənistandan - 2,7 dəfə azalmışdır.

Ümumilikdə Avropa İttifaqına üzv ölkələrdən gələnlərin sayı 3,4 dəfə azalaraq 16,2 min nəfər, körfəz ölkələrindən gələnlərin sayı 2,2 dəfə azalaraq 75,3 min nəfər, MDB ölkələrindən gələnlərin sayı 1,9 dəfə azalaraq 205,4 min nəfər olmuşdur.

2020-ci ilin may ayında xarici vətəndaşların bank kartları vasitəsi ilə ölkəmizdə apardıqları əməliyyatların həcmi **24,3 milyon** manat təşkil etmişdir. 2020-ci ilin yanvar-may aylarında isə əcnəbilər bank kartları vasitəsi ilə **256 milyon** manatlıq əməliyyat aparmışlar.

Bu barədə daha ətraflı məlumat təqdim olunan infoqrafikada verilmişdir.

AZƏRBAYCANA GƏLƏN XARİCİ VƏTƏNDAŞLARIN
bank kartları vasitəsi ilə APARDIQLARI ƏMƏLIYYATLARIN DƏYƏRİ (milyon manatla)

3

**AZEXPORT.AZ PORTALINA
2020-Cİ İLİN YANVAR-MAY
AYLARINDA 273,9 MİLYON
ABŞ DOLLARI MƏBLƏĞİNDƏ
İXRAC SİFARİŞİ DAXİL OLMUŞDUR**

Portala daxil olan İXRAC SİFARİŞLƏRİNİN

1,9 **ümumi dəyəri**
milyard ABŞ
dolları təşkil
etmişdir

2020-cu ilin yanvar-may ayları ərzində Azexport.az portalına **273,9 milyon** ABŞ dolları dəyərində ixrac sifarişləri daxil olub. 2020-ci ilin may ayında isə portala daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri **64,7 milyon** ABŞ dolları təşkil edib.

Bu ilin may ayında Azexport.az portalına ən çox ixrac sifarişi pomidor, fındıq, biyan kökü, tütün, yumurta, buğda unu, kartof, yür kökü, çuğundur, kələm, sarımsaq, soğan, şərab, qənnadı məhsulu, metal konstruksiya, boya, çay, nar konsentratı, bal, albalı, meyvə kompotu və s. mallara daxil olub.

2017-ci ilin yanvar ayından 2020-ci ilin 30 may tarixinə kimi (41 ay ərzində) Azexport.az portalına dünyanın 141 ölkəsindən daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri **1,9 milyard** ABŞ dolları təşkil edib.

Azexport.az PORTALINA
DAXİL OLAN İXRAC SİFARIŞLARININ DƏYƏRİ (milyon ABŞ dolları ilə)

Yanvar - **42,1**
Fevral - **60,8**
Mart - **44,8**
Aprel - **61,5**
May - **64,7**

2017-ci il ərzində
cəmi - **475**

2018-ci il üzrə
cəmi - **514,1**

2019-cu il
cəmi - **595,7**

2020-ci il
cəmi - **273,9**

Son **41 ay** ərzindəki sifarişlərin cəmi - **1 858,7**

Pomidor

Fındıq

Bıyan kökü

Tütün

Yumurta

Buğda unu

Kartof

Yer kökü

Çuğundur

Kələm

Sarımsaq

Soğan

Xiyar

Şərab

Qənnadı məhsulu

4

2020-Cİ İLİN İYUN AYINDA “BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİNDƏN 23,7 MİLYON ABŞ DOLLARI DƏYƏRİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI HƏYATA KEÇİRİLMİŞDİR

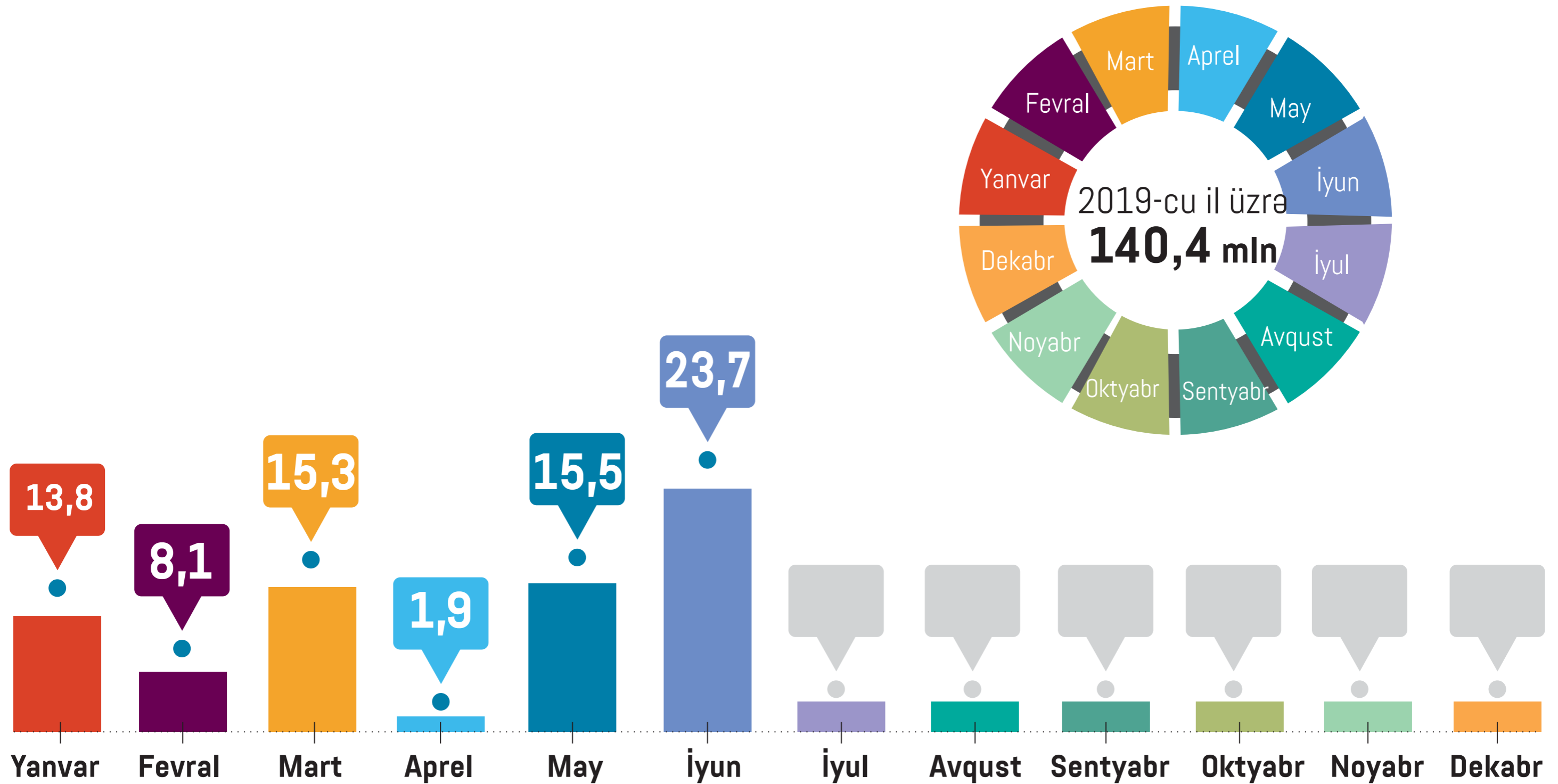
“Bir Pəncərə” İxracə Dəstək Mərkəzinə 2020-ci ilin iyun ayı ərzində hüquqi şəxslər tərəfindən 76 dəfə müraciət daxil olunub. Ümumilikdə 87 ədəd sertifikat (46 ədəd mənşə, 30 ədəd baytarlıq, 7 ədəd Qida təhlükəsizliyi sertifikatı, 4 ədəd CITES) verilib.

Cari ilin iyun ayı ərzində “Bir Pəncərə” İxracə Dəstək Mərkəzi vasitəsilə 23.5 (23,483,588.92) milyon ABŞ dolları dəyərində ixrac həyata keçirilmişdir. İyun ayında “Baku Steel Company”, “AzərGold”, “T. Əhmədov adına AZNAR”, “AzərDəri”, “Sun Food”, “Veysəloğlu Yayıcı Qardaşlar”, “Coca-Cola”, “Azto-Atat”, “Emre Dericilik Nakliyat Otomotiv İnşaat Kimya Sənayi”, “ATENA”, “CAMAL”, “Milk Pro”, “MF Company”, “Altın Oya Mobilya Dekarasyon”, “Kaspian Tikinti”, “Organic Meat”, “Azərtürk Heyvançılıq”, “Elif Səbinə”, “Azerbaijan Travel Agency” şirkətləri və fiziki şəxslər İsmayılov Asəm, Salamov Rafiq müraciət edərək sertifikat əldə etmişlər. Qeyd olunan hüquqi şəxslər tərəfindən nar, alma, albalı şirələri, narşərab, şokoladlar, əridilmiş bitki yağı, zeytun və günəbaxan yağı, pendir, kərə yağı, qiymətli metallar, dondurma məhsulları, tibbi zəli, qoyun bağırsağı, iri və xırdabuynuzlu heyvanların daxili orqanları, qamış, dərinin sənayedə kəsilmə nəticəsində yığılan faydasız tullantıları, şüşəlifli boru və təhlükəsiz qoşulma keçiricisi, butulka üçün plastik qapaqlar, polad armatur yayması, polad boru, polad məftil, mebel dəstləri, Dağıstan turunun ixracı həyata keçirilib.

Yuxarıda adı çəkilən şirkətlər arasında “AzərGold”, “Baku Steel Company”, “T. Əhmədov adına AZNAR”, “ATENA”, “Sun Food”, məhsullar arasında isə qiymətli metallar, polad armatur yayması, polad boru, meyvə şirələri, pendir, kərə yağı, konservləşdirilmiş ət, əridilmiş yağ ixracı üstünlük təşkil etmişdir. Sertifikat verilən məhsullar 15 ölkəyə- İsveçrə (82%), Rusiya (8%), Gürcüstan (4%), Türkiyə (1%), digər ölkələrə (5%)- (ABŞ, BƏƏ, Dubay, Vyetnam, Fil Dişi Sahili, İraq, Malayziya, Ukrayna, Çin, Honkonq, İsrail) ixrac edilmişdir.

Bu ilin iyun ayında AQTADan 10 subyekt qeydiyyatdan keçmişdir. Cari ilin iyun ayı ərzində “Bir Pəncərə” İxracə Dəstək Mərkəzi vasitəsilə 70,1 (70,106) min ABŞ dolları dəyərində idxal fitosanitar icazəsi üçün müraciətlər daxil olmuşdur. Sertifikat alan şirkətlər arasında “Binə Agro”, “Agro Alliance”, “KDYLOGİSTİC” şirkətləri var.

2020-Cİ İLİN İYUN AYINDA "Bir Pəncərə" İxrac Dəstək Mərkəzi
VASİTƏSİLƏ HƏYATA KEÇİRİLƏN İXRACIN STATİSTİKASI (milyon ABŞ dolları ilə)

CARİ İLİN İYUN AYINDA "BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİNİN TƏQDİM ETDİYİ SERTİFİKATLARIN ÖLKƏLƏR ÜZRƏ BÖLGÜSÜ (%)

**İQTİSADI İSLAHATLARIN TƏHLİLİ VƏ KOMMUNİKASIYA MƏRKƏZİNİN
"BİR PƏNCƏRƏ" İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ**

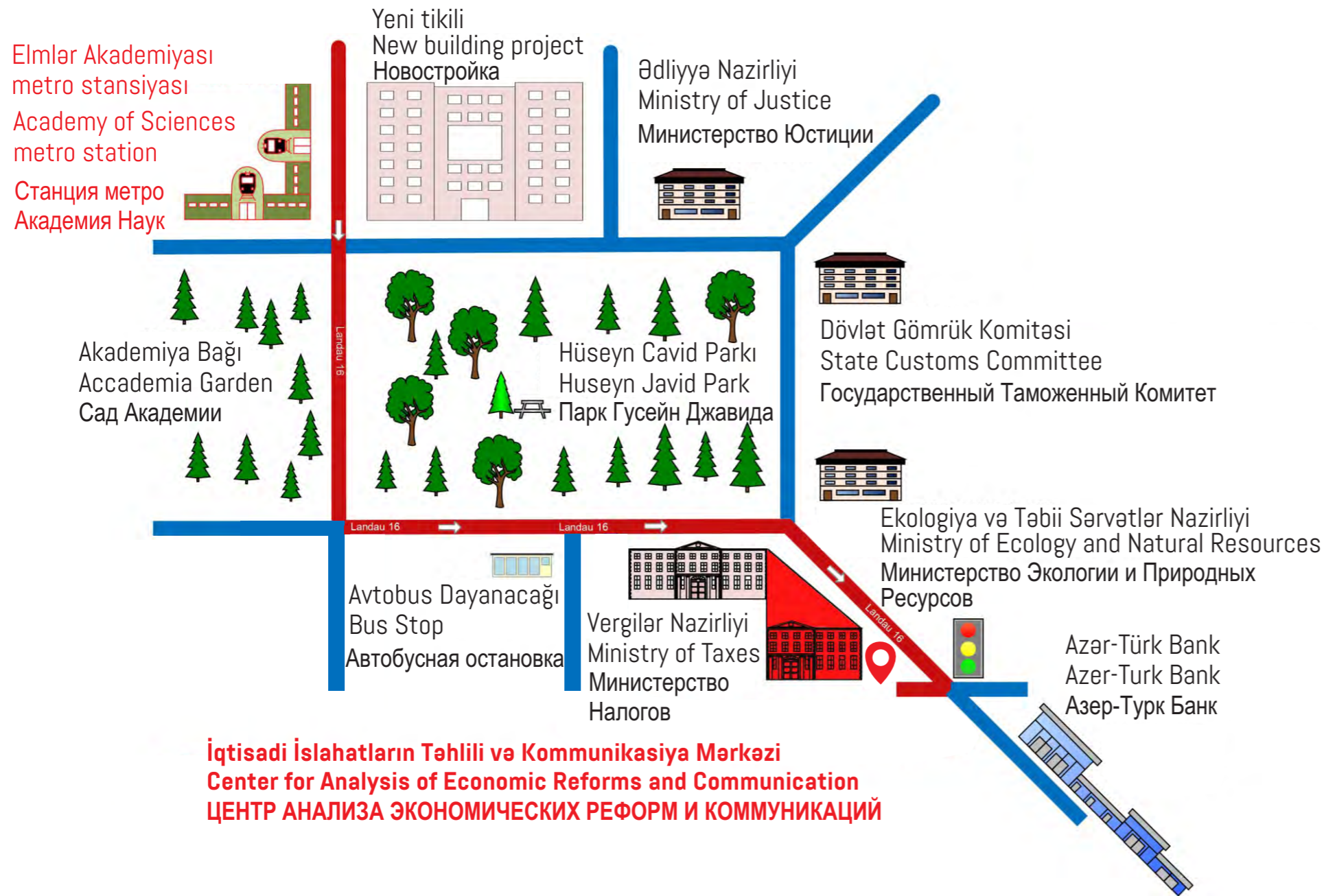
AZ 1073, Bakı ş., Yasamal r., Landau küç., 16
16, Landau str., Yasamal district, Bakı
Баку, Ясамальский район, ул. Ландау, 16

Tel.: (+994 12) 521 28 48
E-mail: info@ereforms.org

www.iqtisadiislahat.org
www.ereforms.org
www.ecoreform.az

/iqtisadiislahat
/BİR PƏNCƏRƏ İxrac Dəstək Mərkəzi

**İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi
Center for Analysis of Economic Reforms and Communication
ЦЕНТР АНАЛИЗА ЭКОНОМИЧЕСКИХ РЕФОРМ И КОММУНИКАЦИЙ**

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən
"İxrac İcmalı" jurnalı 11 yanvar 2018-ci il tarixində
N4160 nömrəsi ilə mətbu nəşrlərin reyestrinə
daxil edilmişdir.

iqtisadiislahat.org
ereforms.org
ecoreform.az

Bakı, Yasamal rayonu,
Landau küçəsi 16, AZ 1073
Tel.: (+ 994) 12 521 25 35
info@ereforms.org

